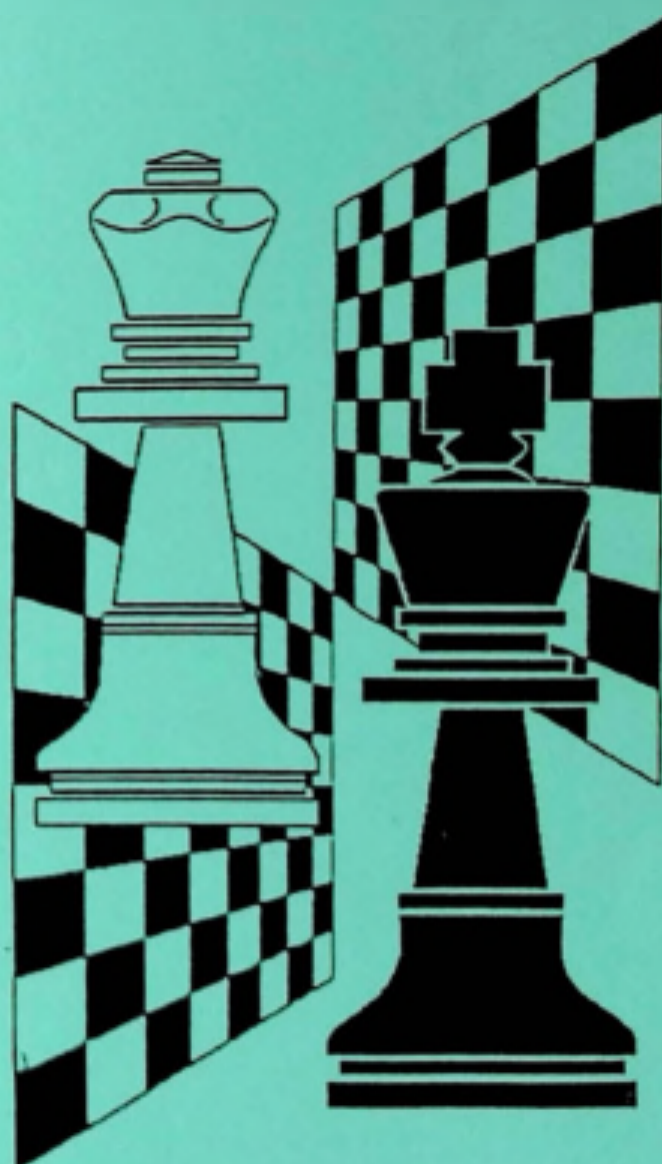

Clubblad Staunton

c
h
a
a
k
g
e
z
e
l
s
c
h
a
p

14e jaargang nr. 5

MEI

1998

Inhoudsopgave.pagina.

Bestuurssamenstelling	2
Schaakkalender	2
Van de Redactie	3
Bestuursmededelingen	3
Leeft Ludendo Studemus weer op!?	3
Max Euwe in de jaren 1940-1945.	4-7
NOSBO competitie	8-9
Sponsoring	10
Eindstanden NOSBO competitie	10
Aanwinsten bibliotheek Boteringestraat	11
Uit de historie van de 125-jarige KNSB	11
Oplossingen Marsopgaven	11
Uit de externe competitie	12-13
Uit de schaakpers	14-15
Een modelpartij van Joop Hummel	16
Stand interne competitie	17
Jeugdrubriek	18-19
Marsopgaven	20

Bestuurssamenstelling.

Voorzitter	P.W.Mulder	Duurswoldlaan 4	050-5265258
Secretaris	Vacature, vervuld door de voorzitter		
Penningmeester	R.Jacobs	Mozartstraat 22	5252079
giro 967038 t.n.v. penningmeester	Staunton		
Int.comp.leider	Vacature, vervuld door B.Donders		5775070
Ext.comp.leider	H.G.Seijen	Kwikstaartweg 10	
		Paterswolde	3092994
Jeugdleider	E.van Pelt	Stationsstraat 1d	3135025
Redacteur/mat.com.	P.R.Dijkhuis	West.Drift 68, Haren	5349355

Speellokaal. Speeltuingeb.Helpman-Oost, Groenesteinlaan 16 5252628

Agenda.

Vrijdag 29 mei	Snelschaken voor teams. Denksportcentrum
Maandag 8 juni	Misschien geen clubavond i.v.m. volleyballen.
Maandag 22 juni	Laatste ronde interne competitie
Vrijdag 26 juni	laatste clubavond voor de jeugd.
Maandag 29 juni	laatste clubavond van het seizoen
18-22 juli	Toernooi te Gent

Afgebroken partijen.

De laatste ronde van de interne competitie op 22 juni is slechts toegankelijk voor diegenen die geen afgebroken partijen hebben.

Gambiet-toernooi.

Het jaarlijkse gambiet-toernooi zal plaatsvinden op 4/5 september. Verplichte zetten zijn: 1. d4,d5; 2. e4,dxe4; 3. Pc3,Pf6; 4. f3, exf3; 3. Pxf3.

Personalia.

Verhuisd: R.ter Steeg, Koninginnelaan 82A, 9717 BZ tel: 3120535
P.W.Mulder, Duurswoldlaan 4, 9727 DJ tel. onveranderd.
R.Spaans, Branderij 10, 1825 JS, Alkmaar, 072-5627995
K.H.Sanders, Nieuw adres nog niet bekend.

Van de Redactie.

Staunton 1 NOSBO kampioen, Staunton 2 eveneens kampioen, Staunton 3 en 4 gedegradeerd. Een wel zeer merkwaardig seizoen, waarbij de balans toch ruimschoots naar de positieve kant doorslaat. We doen weer met een team mee in de KNSB competitie en dat draagt bij aan de uitstraling van de club. Na 5 jaar afwezigheid zullen we proberen ons daar een vaste plaats te veroveren. Zoals is aangekondigd, in dit mei-nummer aandacht voor de jaren 1940-1945. U kunt lezen hoe het één van de bekendste Nederlanders, Max Euwe, in die tijd verging.

De laatste clubavond is op 29 juni. Dat is ook de sluitingsdatum voor kopie voor het clubblad, dat U begin juli wordt toegezonden.

Bestuursmededelingen.

Op 8 juni kunnen we niet terecht in ons clublokaal. Getracht zal worden of we kunnen uitwijken naar de Wijert, P.C. Hooftstraat 1. Nadere mededelingen hierover op de clubavond.

Actie spaarbeleg.

Spaarbeleg is weer een actie gestart. Conform het besluit op de ALV gaan we er aan meedoen. In het volgende clubblad volgen hierover nadere mededelingen.

Staunton op internet.

Staunton heeft een pagina op internet. Voor informatie kunt u terecht bij Piet Mulder en Bart Donders.

Nieuwe statuten en huishoudelijk reglement.

Het concept is gereed en zal met het julinummer aan de leden worden toegezonden. De belangrijkste wijzigingen zijn, behalve dat weer de naam "Staunton" wordt aangenomen:

1. Het speellokaal dient zich te bevinden in Groningen-Zuid.
2. Een toegevoegd artikel om onze amateurstatus te onderstrepen: Financiële middelen van de vereniging mogen niet worden aangewend om spelers op grond van hun speelsterkte te belonen.
3. Leden van verdienste en de functie vice-voorzitter vervallen.
4. Het bestuur bestaat uit minimaal 5 en maximaal 7 leden.
5. Het delegeren van bepaalde taken aan niet-bestuursleden (geen beleidszaken) wordt beter geregeld om verwatering/verslonzing te voorkomen. Jaarlijks (voorafgaande de ALV) dient hierover schriftelijk verslag aan het bestuur te worden uitgebracht.
6. Archiefbeheer wordt expliciet als een bestuurstaak vermeld.

Leeft Ludendo Studemus weer op!?

Ludendo organiseerde een simultaan op Mutua Fides, gegeven door de bekende hoofdklassespeler Pieter Tolk, de vader van één van hun leden. Twee van de ruim 20 deelnemers, waaronder Uw redacteur (en 40 jaar geleden aldaar voorzitter) smaakten het genoeg van een overwinning. Wanneer ze weer tot de NOSBO toetreden en in dezelfde "zaal" gaan spelen als 5 jaar geleden, krijgen we er een accommodatie bij die qua m² speelruimte, sfeer en nostalgie kan wedijveren met de Walrus. Daarbij komt dat de toegangsroute door dat gebouw voor buitenstaanders al een toeristische attractie op zichzelf is.

In het clubblad van het Hilversums Schaakgenootschap publiceerde Adri Plomp in de periode oktober 1995 tot november 1996 een serie artikelen over de oorlogsjaren. Een hoofdrol was hierbij weggelegd voor de foute secretaris van de KNSB, die ook in de Stichts-Gooise Schaakbond in de jaren '30 een belangrijke rol speelde. De auteur wees mij bovendien op enkele onnauwkeurigheden in mijn boekje. Ik was toen nog bezig om wat zaken betreffende Euwe uit te zoeken en vooral in de memoires van Denker die hij ons aanbood als deelnemer aan het herdenkingstoernooi in 1996, vond ik nog interessante informatie. Ik heb het resultaat daarvan aangeboden aan de redactie van hun clubblad, die het in november 1997 publiceerde. De onderstaande bijdrage is een versie die voor ons clubblad iets is aangepast.

P.R.Dijkhuis. Max Euwe in de jaren 1940-1945.

Samenvatting.

Toen de oorlog uitbrak was Euwe een bekende Nederlander en iemand in de kracht van zijn leven. De oorlogsjaren waren voor hem nogal turbulent; hij had zowel contacten met de bezetter als met de illegaliteit. Wanneer je alles wikt en weegt, heb je geen moeite om hem een ruime 7 te geven voor gedrag, maar dat cijfer is wel het gemiddelde van twee achten en een 6-. En die 6- heeft Euwe altijd dwars gezeten. Hij zweeg erover en indien dat niet kon, hield hij vol dat zijn opstelling de juiste was geweest. Hij verdedigde het KNSB bestuurslid Van Harten, wiens houding in de tijd toch op zijn minst discutabel mag worden genoemd, tot diens laatste snik. Vast staat ook dat Euwe bij meerdere gelegenheden voor hem onplezierige zaken heeft verzwegen en na lezing van de biografie van A.Münninghoff ontkom je niet aan de indruk dat hij zijn biograaf soms maar wat op de mouw heeft gespeld.

In de inleiding van mijn boekje over de oorlogsjaren memoreerde ik dat mijn belangstelling voor die tijd werd gewekt door Ds.v.Royen, van 1975-1980, in de tijd van mijn voorzitterschap, redacteur van de NOSBO-mededelingen. Hij vertelde dat de KNSB de enige sportbond was geweest die in opstand was gekomen tegen de bezetter. Dat was wel juist, maar dat verzet kwam vanuit de basis en de rol van zowel KNSB bestuur als Bondsraad bleken allesbehalve heldhaftig te zijn geweest. In publicaties over die tijd, zoals in het gedenkboek "100 jaar KNSB" uit 1973 werd die periode dan ook met enkele nietszeggende zinnen afgedaan. Dat was ook het geval in publicaties van Euwe. In de opzet van mijn boekje paste het echter niet om speciaal aandacht te schenken aan hem. In de schaakliteratuur kwam ik enkele zaken tegen die niet zo plezierig waren voor Euwe; daar maakte ik melding van maar dat is gevaarlijk als het over de oorlog gaat. Ik ontving enkele boze reacties n.a.v de proefeditie, die ik in maart 1995 aan een aantal journalisten in Ter Apel had uitgereikt en ook op het Max Euwe-centrum ter inzage had gelegd. Het bleek dat juist die schaakkant de debetkant was en dat er aan de creditkant ook wel iets te noteren viel. Het belangrijkste document dat een andere Euwe laat zien in de oorlog is een bijdrage van R.van Amerongen in het liber amicorum "Uren met Karel van 't Reve" uit 1991, waarop Hans Ree mij attent maakte. Dat verhaal maakt een betrouwbare en evenwichtige indruk. Van Amerongen was als student betrokken bij illegale activiteiten en was later rector van een gymnasium in Kennemerland. Zijn naam als verzetsman wordt ook door L. de Jong genoemd (deel 7, pagina. 1022).

Het werk van Loe de Jong staat nogal sterk in het teken van goed en fout maar zijn opvolgers neigen tot een meer genuanceerd oordeel.(1) Het maakte nogal wat uit welke positie je bekleedde in die tijd. Wanneer je boer, leraar of arts was zat je in het algemeen goed, in tegenstelling tot b.v. burgemeester, journalist, caacohandelaar of een internationale schaakgrootmeester. Het gedrag en de houding van de mensen in die tijd mag je niet langs dezelfde meetlat leggen en daarom kunnen die verhalen van wijlen Adriaan Venema feitelijk juist zijn maar tegelijkertijd zeer onredelijk.

In de biografie van Münninghoff uit 1975 komt uiteraard de oorlog aan de orde. Nu is het schrijven van een biografie over Max Euwe een hachelijke onderneming want je hebt wel te maken met een *first class human being* (Denker) en loopt groot gevaar om in hagiografie te blijven steken en daaraan is hij helaas niet aan ontkomen. Euwe was in 1940 in de kracht van zijn leven, het was een tijd waarin iedereen kleur moest bekennen en Münninghoff had hem over deze periode indringend moeten ondervragen; hoe en waarom hij handelde zoals hij had gedaan en hoe hij daar 30 jaar later tegen aan keek. Wanneer hij slechts de moeite had genomen om de KNSB tijdschriften uit die tijd door te nemen had hij daarvoor al heel wat materiaal gehad. Maar wanneer je leest dat het bondsblad in juli 1940 moest inkrimpen tot enkele velletjes dan schrik je want dat is klinkklare onzin. Die papierbeperking begon pas begin 1943. Ook lees je dat het overlijden van Lasker (januari '41) en Capablanca (maart '42) hier pas met oneindige vertraging bekend werd. De feiten: Euwe herdenkt Lasker in het tijdschrift van februari 1941 en Capablanca in het april nummer van 1942. Uit het verhaal krijg je de indruk dat Euwe wel begreep dat er wat over die tijd gezegd moest worden, maar dat hij dat met tegenzin deed. Dat is ook wel te begrijpen; Euwe vertelt ook dat hij na de oorlog ter verantwoording werd geroepen bij de politieke opsporingsdienst en dat zal hem ongetwijfeld pijn gedaan hebben. Hij zou daar zijn ontboden omdat men had gelezen dat hij voorzitter van de NSB was geweest, m.a.w. hij doet alsof dat een grappig misverstand was en dat is ongeloofwaardig. In ieder geval waren er voldoende redenen om Euwe om opheldering te vragen over allerlei zaken, o.a. over de uitnodiging van de burgemeester van Amsterdam, de "foute" Voûte, om wethouder te worden. Het ligt b.v. voor de hand dat Voûte te zijner verdediging heeft aangevoerd dat hij getracht heeft fatsoenlijke Nederlanders, zoals Euwe, die niet als *deutschfeindlich* bekend stonden, te betrekken bij het gemeentebestuur. We mogen aannemen dat Euwe hen heeft kunnen overtuigen dat geen van zijn activiteiten als onvaderlands gedrag kon worden uitgelegd en zo daar enige twijfel over was, hij er wel het nodige tegenover kon stellen. Door niet in alle openheid over die tijd te willen praten heeft hij echter wel aan mythe-vorming bijgedragen waarvan men de weerslag 50 jaar na dato aantreft in de memoires van Denker, (2) die het heeft over "*his heroism during the Nazi-occupation*" en "*he put his life or at least his liberty on the line for several others*".

Zoals gesteld mag Euwe gerekend worden tot de minderheid die meer dan modaal werd getroffen door de bezetting. Hij was afgesneden van zijn internationale schaakcontacten en hij had, naar mag worden aangenomen, ook verantwoordelijkheden t.o.v. Hans Kmoch, zijn secretaris-buitenland, zoals hij hem noemde. Euwe zat in de jaren 1940 en 1941 op de lijn van de Nederlandse Unie, waarbij hij zich ook had aangesloten. Dat was een massabeweging, die anti-NSB was, maar de gewijzigde verhoudingen accepteerde en van mening was dat je er niets aan had om je kop in het zand te steken maar moest gaan samenwerken met de Duitsers om er zo het beste van te maken.

Vanuit die opvatting valt ook te begrijpen dat Euwe reeds in de zomer van 1940 in zijn schaakrubriek in de NRC een schaakboekje van "Kraft durch Freude" aanpreeft. Vanuit dezelfde optiek is ook te verklaren dat hij er geen kwaad in zag om medewerker te worden van het officiële nazi-Duitse schaakblad, hoewel hij dat later toch wel zal hebben betreurd. Ook is het zeer goed mogelijk dat die artikelen door Hans Kmoch zijn geschreven, die een financieel extraatje ongetwijfeld goed kon gebruiken. Dat laat uiteraard onverlet dat Euwe er verantwoordelijk voor was en ook op de hoogte moet zijn geweest van de afschuwelijke dingen die in dat blad werden gepubliceerd, speciaal over joden.

Euwe had de Duitsers nodig om iets over te houden van zijn internationale schaakcontacten. Tijdens de Duitse inval in de Sovjet-Unie zat hij in Tsjecho-Slowakije tegen Bogoljubow te schaken en in 1943 werd zijn openingenreeks uitgegeven in Zweden. Dat hij er echter wel voor oppaste om niet te ver te gaan blijkt wel uit de afwijzing van het wethouderschap in Amsterdam in 1943, waarover hij vertelt aan Münninghoff. Hij neemt ook de toenmalige burgemeester in bescherming, die toch algemeen bekend stond als fout. Voûte was weliswaar geen lid van de NSB, maar werd na de oorlog wel als zodanig behandeld (3). Euwe stelt dat Voûte in de oorlog veel voor Amsterdam heeft gedaan, een opmerkelijke uitspraak, maar wel begrijpelijk want Euwe koos in feite voor dezelfde strategie en verdedigt met deze opmerking ook zijn eigen houding. Op je post blijven, niet voor verantwoordelijkheid weglopen, toegeven op minder belangrijke zaken om daardoor op meer essentiële punten wat te bereiken. Tegen die achtergrond kan ook zijn besluit worden gezien om in 1943 voorzitter ad-interim van de KNSB te worden. Een totaal gedesorganiseerde schaakbond met wellicht alle schaakclubs geliquideerd, achtte hij een groter kwaad dan de propaganda die ervan uitging voor de bezetter, wanneer hij de kar weer op gang zou kunnen brengen. Daarbij komt, dat men in de zomer van 1943 de algemene opvatting was toegedaan dat de oorlog snel afgelopen zou zijn.

Euwe had in de oorlog een nogal wonderlijke functie; hij was administratief directeur van de grossierszaak van Amerongen (geen familie van de eerder genoemde verzetsman). Vooral de laatste jaren van de oorlog was dat een bevoorrechte baan, want je had tenminste voldoende te eten. In dat genoemde "liber amicorum" komt Euwe naar voren als iemand die het niet ontbrak aan moed, maar zijn probleem was dat die jongelui, waarvan hij wist dat hun activiteiten illegaal waren, niet voorzichtig genoeg zouden zijn en hem daardoor in moeilijkheden zouden brengen. Zoals alle goede Nederlanders wilde Euwe helpen waar hij kon maar wel graag zonder de kans te lopen om tegen de muur gezet te worden. Wat betreft personen, die wel eens bij hem thuis korte tijd hebben "gelogeerd", uit de informatie die ik daarover kreeg, behoorde daartoe ook Lodewijk Prins. Wat de bevoorrechte positie van Euwe betreft, vast staat dat hij anderen daarvan heeft laten meeprofiteren, o.a. zijn burens.

Het deed mij genoegen dat ook Prof. van Hulst (4) en Adri Plomp de mening zijn toegedaan dat Van Harten te ver ging in zijn poging om de schaakbond te "redden". Op het beslissende moment koos hij voor de foute Jungman i.p.v. voor de goede voorzitter Zittersteyn. Voor hem was een schaakbond onder pro-Duitse dictatuur te verkiezen boven een leegloop van die schaakbond. Dat verwijt kan men Euwe niet maken. Hij stapte er pas in nadat de dictatuur was opgeheven. Het was echter wel op een tijdstip dat het voor iedereen duidelijk was dat wij te maken hadden met een misdadig regime en daarom zal men altijd over zulke zaken verschillend blijven oordelen. Euwe heeft

de opstelling van Van Harten als de juiste beschouwd en uiteraard daarmee ook zijn eigen houding. Hij haalde bij diens dood in 1973 alles uit de kast om hem te eren, inclusief het grote gezag, dat hij had als FIDE-president. In de maand dat de KNSB zijn 100-jarig bestaan vierde werd de voorpagina van Schakend Nederland ingeruimd voor een "in memoriam" en op zijn sterfbed werd Van Harten nog lid van verdienste van de KNSB, ongetwijfeld ook op bevel van Euwe. In dat "in memoriam" heeft hij het niet expliciet over de oorlogsjaren maar je proeft dat hij nog eens duidelijk wil maken dat Van Harten geen enkele blaam treft, niet voor, niet tijdens en niet na de oorlog.(5) Enkele passages:

Ik heb Van Harten steeds bewonderd om zijn onverwoestbare ijver en doorzettingsvermogen, om zijn ijzeren wil datgene te bereiken wat hij zich ten doel had gesteld. Daarbij is het belang van het schaken voor hem steeds nummer één geweest. Voor zichzelf heeft hij nimmer iets opgeëist. Hoogstens de voldoening van het succes.....

Mede dank zij hem is Nederland op schaakgebied geworden wat het thans is: één der toonaangevende landen in de wereld.....

Ik bewaar de beste herinneringen aan mijn grote vriend Van Harten, aan zijn toewijding, aan zijn energie, aan zijn karaktervastheid.
M.Euwe.

In dit kader hoort ook het buitengewoon trieste verhaal van het echtpaar Kmoch. Hij was Oostenrijker en woonde met zijn joodse vrouw sinds begin jaren '30 in Amsterdam. Hij was een schaker van meestersterkte, schaakjournalist en "secretaris-buitenland" van Euwe. Voor de oorlog zal hij het niet breed gehad hebben en aangenomen mag worden dat de oorlog ook voor hem een aderlating in financiële zin was, nog afgezien van de bijzondere zorgen die hij mocht hebben over de toekomst van zijn vrouw, die echter vanwege de door de nazi's opgestelde regels vrijgesteld was van deportatie. In 1947 emigreerde het echtpaar Kmoch naar New-York, een grote misser volgens Euwe die in de necrologie in 1973 voorbijgaat aan de werkelijke reden, die in alle openheid en in nogal nuchtere bewoordingen in 1947 in het tijdschrift wordt vermeld. Hans Kmoch zijn vrouw had 46 familieleden verloren en haar enige familielid was een zuster die in Amerika woonde.

Zij kan model staan voor het trieste lot van de joodse overlevende. Denker vertelt in zijn memoires over haar ellende; zijn vrouw was working in the New-York welfare system; "Trudy had constant nightmares about her interrogations and beatings in Holland by the Nazis. Hans had little money, and Trudy spent much of the day in bed screaming" Overigens uit Hans Kmoch zich tegenover Denker in zeer lovende bewoordingen over Euwe, in het bijzonder over hetgeen hij voor hem en zijn vrouw in de oorlog heeft gedaan. Verrassend is dat niet. Van iedereen die Euwe goed heeft gekend kun je het horen. Hulpvaardigheid was misschien wel zijn meest opvallende karaktereigenschap.

- (1). Zie b.v. Gerard Hirschfeld, Bezetting en Collaboratie, 1984.
- (2). The Bobby Fischer I knew. Memoires van Arnold Denker, 1994.
- (3). Voûte werd veroordeeld tot 3½ jaar gevangenisstraf.
- (4). De joodse schakers en Amsterdam, "Amsterdam Schaakstad" 1994.
- (5). Euwe en Van Harten zijn niet bekend bij het RIOD. Dat sluit volgens dit instituut niet uit dat elders nog documenten bestaan die betrekking hebben op hun activiteiten in de oorlog.

NOSBO competitie.

"Sportief gaat het Staunton 1 niet voor de wind. Het eerste behaalde 1 punt uit 2 wedstrijden. De lezenswaardigheid van het clubblad is omgekeerd evenredig met de prestaties van het eerste team". (0-0-0 van december 1997). Het kan verkeren, zei reeds Bredero, want nadat we zelfs op 1 uit 3 kwamen te staan behaalden we uit de resterende 6 wedstrijden de volle winst. Nadat in de laatste wedstrijd tegen Roden de promotie was bereikt kwam een dag later de klap op de vuurpijl. Groningen 4 verloor de laatste wedstrijd tegen Lewenborg 2 waarmee we ook nog kampioen van de NOSBO werden. Cruciaal waren de wedstrijden tegen SISSA 2 en Groningen 4. Assen en Roden konden ons niet meer voor problemen stellen.

Assen 1 - Staunton 1 1-7.

Het doelsaldo werd behoorlijk opgekrikt maar we wisten dat dit vrijwel zeker geen betekenis zou hebben. Het Assen team bestond voor 25% uit mede-Nederlanders, die in ieder geval van beter kaliber waren dan Sopacua. Verder speelde Jan Slim mee, die reeds zo'n 50 jaar meedraait, eerst in Capablanca-Wildervank en daarna in Veendam. Over het resultaat hoeft niet te worden uitgeweid. Alleen Joop Hummel zat het mee. Op het moment dat zijn tegenstander op eenvoudige wijze een stuk kon winnen liet hij zich pardoos matzetten. Fragmenten van de eerste twee borden treft U elders in dit nummer aan.

R.Hoogeveen	- M.v.Steenis (w)	0-1	H.Akhamy	- E.van Pelt	0-1
J.Posthoorn	- J.Hummel	0-1	R.v.d.Meulen	- P.W.Mulder	0-1
A.M.Aly	- P.R.Dijkhuis	½-½	J.E.Slim	- W.Pel	½-½
H.Lukkien	- T.F.Ebels	0-1	H.Doorbos	- H.G.Seijen	0-1

Staunton 1 - Roden 5½-2½

We begonnen met een half puntje, behaald door Theo Ebels die in een vooruitgespeelde partij remise had gespeeld met wit aan het zesde bord. Een matig begin dus. Na 3½ uur hadden Joop Hummel, Henk Seijen en Poppe Dijkhuis reeds gezorgd voor een comfortabele stand, de eerste twee op eigen kracht en de derde met medewerking van zijn tegenstander die een gewonnen stelling verprutste. Op dat moment stonden Erwin van Pelt en Alidston Henries veel beter maar onder deze omstandigheden was een remiseaanbod op zijn plaats, nu we niet meer afbreken. Daarmee was de 4½ punt bereikt en kon Piet Mulder in tijdnood rustig een stuk weggeven en kon Menno van Steenis in de verlenging doorspelen tot zijn tegenstander door zijn vlag ging op het moment dat hij nog een paar seconden had.

M.van Steenis (2)-	T.Visser	1-0	E.van Pelt	- R.Matulessy	½-½
J.Hummel	- G.Batjes	1-0	T.F.Ebels	- J.Teensma	½-½
P.R.Dijkhuis	- E.Heijs	1-0	A.F.Henries-	H.van Bemmél	½-½
P.W.Mulder	- D.Dalmolen	0-1	H.G.Seijen	-R.Frieswijk	1-0

Staunton 2 kampioen! Unitas 5 - Staunton 2 3-5.

De overwinning in de laatste wedstrijd kwam geen moment in gevaar. Evenals het derde team won het tweede met 5-3. Doordat Groningen 6 verrassend van DSC had verloren was de promotie reeds verzekerd. Na de eerste periode hadden we al de 4½ punten te pakken. In de verlenging zorgde Rob Spaans nog voor wat verstrooiing. Hij wikkelde af naar een eindspel waarin hij een koning op g7 had met

pionnen op f6,g6 en h6, die moeten proberen te winnen van de witte koning op g3 en een loper op e3. Het lukte niet; misschien moet je hiervoor een goede dammer zijn. Aardig om eens met de computer te proberen en dan ook met dezelfde stelling twee lijnen opgeschoven. De individuele uitslagen:

E.Verschuren	- B.Koole (w)	0-1	F.Steggink	- K.H.Sanders	1-0
J.Batterink	- A.F.Henries	0-1	M.Smulders	- R.Spaans	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
J.Achterhof	- B.Kruisinga	1-0	A v.d.Berg	- W.J.Aerts	0-1
P.Koning	- H.Davids	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	T.Oliemans	- D.Hummel	0-1

WARRIG STUKJE OVER DE WEDSTRIJD STAUNTON 3 - YPEY EXPERT

Eigenlijk had hier een geweldig verslag van uw teamleider over de wedstrijd tegen Ypey Expert moeten staan. Maar het leven van een schaakliefhebber gaat niet over rozen. Er is kwelling alom ... En schaken is een rotsport! Er is echter een aantal andere factoren aanwijsbaar waarom dit niet een swingend stuk proza zal worden. Ten eerste moesten we dik winnen om nog voor de klasse IB behouden te blijven. U kunt begrijpen dat dat, aangezien dit niet gelukt is, de motivatie om hierover te schrijven niet stimuleert. Verder is mij van die avond helemaal niets meer bekend. Ala, ik weet dat ikzelf de stand op 1-0 en Eddy uiteindelijk de eindstand op 3-5 bracht, maar wat daartussen gebeurde? Dat de totaalscore nog wel bekend is (zie hieronder) heeft eerder te maken met het feit dat ik desbetreffend schema daags na de wedstrijd heb opgemaakt. Op dat moment had ik ook nog ergens een papiertje met daarop de namen van onze gewaardeerde opponenten, maar dat ben ik, U raadt het al, kwijtgeraakt. Derhalve zal Staunton 3 volgend jaar in de tweede klasse opnieuw moeten bewijzen dat ze met recht JOJO-team van de jaren '90 mag worden genoemd!!

Verder wil ik iedereen die zich dit jaar voor ons team heeft ingezet bedanken voor zijn inzet.

Mijn 16-jarige tegenstander speelde de ruilvariant van het Frans en na 1.e4,e6; 2.d4,d5; 3.exd5 werd de walging mij te veel en speelde ik eens 3..Pf6. Na 4.dxe6,Lxe6 stond ik natuurlijk een pion achter zonder compensatie. Daarna speelde hij het onhandig en ik iets minder onhandig waardoor ik zowaar compi kreeg voor de pion die ik even later in 1 zet even snel weer overboord kieperde.

*Eddie Janssen in EN PASSANT over zijn partij
in de wedstrijd Roden 2 - Groningen 8.*

Sponsoring.

We kennen allemaal dat trieste verhaal van die kleine, gemoedelijke club waarop jong en oud, goede en slechte spelers zaten. Toen kwam er een geldschiet, een jonge dynamische sponsor die van het eerste team een kampioensteam wilde maken. Dus werden er van heinde en ver topspelers aangetrokken, die soms zelfs per vliegtuig arriveerden, vlak voor de wedstrijd. Sommige ouderen in de club, waarvan de oudsten zelfs de oprichting hadden meegemaakt, herken- den zich niet meer in die nieuwe snelle wereld en zij vertrokken. Sommige jongeren, die voorheen de besten waren en in het eerste team speelden, kwamen op het tweede plan en daar gebeurde niets; ook zij vertrokken. Een jaar later trok de jonge dynamische spon- sor zich weer terug, omdat de verwachtingen niet werden ingelost. De sponsor was overigens alweer in onderhandeling met een andere gemoedelijke kleine club.

Onze jonge dynamische sponsor liet in de loop van vier jaar een spoor van vier dode clubs achter zich.

Hans Böhm, uit een toespraak over sponsoring in 1991.

Eindstanden NOSBO competitie.

	Promotiekl.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	mp.	bp.
1	Staunton P	x	5	4	5½	2	5	7	4½	2	7	13	42
2	Groningen 4 P	3	x	4½	7	3	3½	5½	5	5	7	12	43½
3	Groningen 5	4	3½	x	3	4½	5	4	4½	5½	5	12	39
4	Roden	2½	1	5	x	4	4	5	4½	4½	4½	12	35
5	Lewenborg 2	6	5	3½	4	x	2½	3	4	5½	5½	10	39
6	SISSA 2	3	4½	3	4	5½	x	4	4½	2	5½	10	36
7	Assen	1	2½	4	3	5	4	x	4	4½	6	9	34
8	Unitas 4	3½	3	3½	3½	4	3½	4	x	5½	5	6	35½
9	Haren 3 D	6	3	2½	3½	2½	6	3½	2½	x	3½	4	33
10	Bedum D	1	1	3	3½	2½	2½	2	3	4½	x	2	23

	klasse 1B	1	2	3	4	5	6	7	8	mp.	bp.
1	Staunton 2 P	x	5	5½	2½	6½	6	5½	6	12	37
2	Spasski's P	3	x	5½	3½	7	5	6½	5½	10	36
3	Ypey Expert	2½	2½	x	6	5	5	6	5	10	32
4	Groningen 6	5½	4½	2	x	3½	4	5	7½	9	32
5	Damster S.C.	1½	1	3	4½	x	2	5½	5½	6	23
6	Morphy's Law	2	3	3	4	6	x	2½	6	5	26½
7	Unitas 5	2½	1½	2	3	2½	5½	x	3	2	20
8	Staunton 3 D	2	2½	3	½	2½	2	5	x	2	17½

	klasse 2C	1	2	3	4	5	6	7	8	mp.	bp.
1	SISSA 3 P	x	6	5½	6	4	5½	5	4	12	36
2	Assen 3 P	2	x	5	5	5½	6	6	5	12	34½
3	Ten Boer	2½	3	x	6	4	5½	6	4½	9	31½
4	Grijpskerk	2	3	2	x	4½	5	6½	4½	8	27½
5	Delfzijl	4	2½	4	3½	x	3½	7	5	6	29½
6	Groningen 7	2½	2	2½	3	4½	x	5½	6	6	26
7	Oostermoer 2	3	2	2	1½	1	2½	x	6	2	10
8	Staunton 4 D	4	3	3½	3½	3	2	2	x	1	21

Aanwinsten van de Openbare Bibliotheek Groningen, Boteringestraat.

V.Smyslov : Endgame virtuoso.
 P.Keres : The road to the top.
 H.Golombek : Réti's best games of chess.
 G.Lane : A guide to attacking chess.
 G.Kasparov : Lessons in chess.
 E.Mednis : Practical Opening tips.
 J.Levitt : Genius in chess.
 J.Speelman : Jon Speelman's best games.
 I.Sokolov : Sokolov's best games.
 M.Botvinnik: Half a century of chess.
 J.Rice : Chess Wizardry; the new ABC of chess problems.
 T.Harding : Play the Evans gambit.
 M.Taimanov : Gewinnen mit Sizilianisch.
 Schachinformatior 1988-1996.
 Th.Schuster: Klassische Schacheröffnungen.
 Aljechin/Euwe W.K.match 1935.

De KNSB 125 jaar. (1873-1998) Enkele historische notities.

Deze maand bestaat de KNSB 125 jaar. Tot in de jaren '30 was het de NSB, maar toen Mussert met zijn beweging van dezelfde naam zijn intrede deed, kwam kwam men in de problemen, die bijzonder elegant werden opgelost door het verlenen van het predicaat "Koninklijk". In 1940 liep men tegen hetzelfde probleem aan want de Duitsers verboden alles wat herinnerde aan de koninklijke familie en de "K" moest dus weer verdwijnen. En omdat NSB nu helemaal uit den boze was, sprak de één van NeSchaBo en de ander over de NedSchaakBond. In het tijdschrift gebruikte men geen afkortingen en schreef men uitsluitend voluit over "De Nederlandse Schaakbond".

De eerste 20 jaar moest men het stellen zonder een periodiek orgaan. Men gaf jaarboekjes uit met de namen van de -persoonlijke- leden en partijen van de jaarlijkse wedstrijd. Die jaarboeken waren in alle opzichten de mindere van de schaakkalenders van het Noordelijk Schaakbond, die in 1876 was opgericht en ongeveer 15 jaar heeft bestaan. Het probleem was dat de KNSB geen redacteur kon vinden. Zoals men in "125 jaar Staunton" kan lezen waren capabele krachten op dit gebied juist in de provincie Groningen volop aanwezig. Daarom benoemde de KNSB één van de redacteurs van de toen (in 1877) nog Provinciale Groninger Schaakbond, Ds. H.Uden Masman uit Vierhuizen (bij Ulrum) tot redacteur van een periodiek van de nationale bond. Men deed hem een voorschot van f 120 toekomen maar tot een nationaal tijdschrift kwam het niet en volgens het verhaal van Diepstraten in "200 jaar correspondentieschaak in Nederland" heeft de bond nooit een cent teruggezien.

Oplossingen Marsopgaven uit het vorige nummer.

1. 42, f7,Kxf7. Op 42..Dxf7 volgt 43. Dc3 met een directe winst. 43. f5,Kg8; 44. fxg6,hxg6; 45. Df6,Dh7; 46. Tg2. 1-0.
2. 32. Lf8. 1-0.
3. 17. Dxf8+,Kxf8; 18. Lh6+,Kg8; 11. Te8 mat.
4. 1. Lc6,Tc1+; 2. Kd5,Td1+. (Als de koning naar de toren loopt is het remise, b.v. 3. Ke4,Tel+; 4. Kf3,Te8; dreigt Tc8. 5. Lxe8, Kb7) 3. Ke6,Tel+; 4. Kf7,Tf1+; 5. Kg7,Tg1+; 6.Kh7! (6.Kh8?,Tb1; 7. c8D,Tb8 met remise).

Uit de externe competitie

In de wedstrijd tegen Groningen 4 speelden de drie 60-plussers vooruit en zorgden er voor de rest slechts 1½ uit 5 nodig had om de matchpunten binnen te halen en dat leverde geen problemen op. Aan bord 3 had zwart 15..f5 gespeeld hetgeen zijn stelling al wat compromitteert. De laatste zet was 16..Tf8-f7 en dat kan de stelling niet meer verdragen. Er volgde in stelling 1 17. Pxd5! Dat is geen offer want je krijgt toren + twee pionnen voor twee lichte stukken. Zwart antwoordde met 17..Kh7 maar zonder de belangrijkste pion bezweek hij na nog 15 zetten, overigens wel na nog een weggegeven remisekans te hebben gemist. Ingaan op de ruil verliest als volgt: 17..exd5; 18. Lxd5,De7; (18..Df6; 19. Tc7 verliest op slag) 19. Tc3!,Kf8; 20. Tdcl!,Ld7; 21. Dxb7.

Menno van Steenis kon zich in zijn partij tegen Assen weer helemaal uitleven. De Franse doorschuifvariant leverde hem weer veel terreinvoordeel op, daarbij wel geholpen door zijn tegenstander o.a. met manoeuvres als Pg8-e7-f5-h6-g8-e7-g6. In stelling 2 is het gevolg, een achterstand in ontwikkeling, nog zichtbaar. Het moeilijke werk is al achter de rug en het slotspel is niet moeilijk maar wel een lust voor het oog. Zwart weet materiaalverlies te voorkomen maar niet het verlies van zijn koning. 25. f4,Ke8; 26. f5,Db6; 27. Tf2, Lc5; 28. Dc3,Lxe3; 29. Dxc8+,Ke7; 30. f6+,gxf6; 31. exf6+, Dxf6; 32. Dc7+,Ke6; 33. Lxe3,Dxa1+; 34. Tf1,De5; 35. Df7+ en zwart gaf op want er volgt Tf6.

Joop Hummel was de enige die het tegen Assen zwaar te verduren had Zijn opponent zette een Pirc scherp op met 4.Le2, 5.Le3 en 6.g4!? In stelling 3 speelde wit 26. Txe5,Pe3+; 27. Lxe3,fxe3+; 28. Ke1?? en na Df7-f2-d2 stond hij mat. Met het erg voor de hand liggende 28. Tf5 was hij een stuk voorgebleven al had zwart na 28..De7 nog wel even kunnen doorspelen gezien de dreigingen die er van zijn pion op e3 uitgaan en de tijdnood van zijn tegenstander.

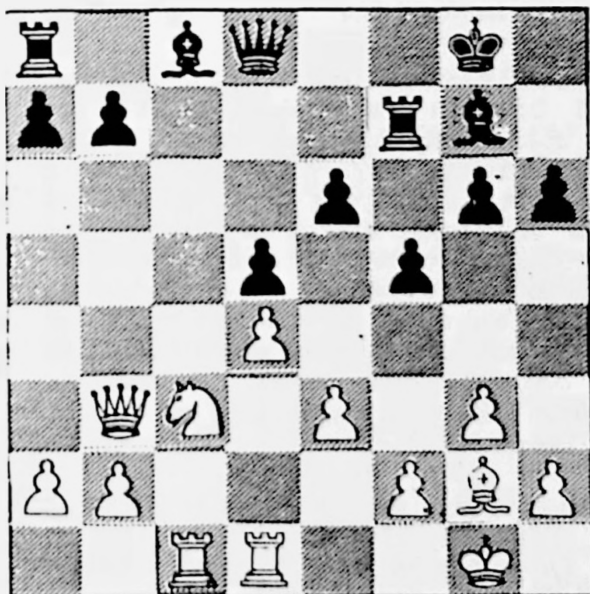
Henk Seijen. Overwegingen en gevoelens bij de Marshall.

Maandag 20 april speelde het eerste team tegen Roden om een promotieplaats naar de KNSB. We moesten winnen, Roden had aan een gelijk spel genoeg. Wij wilden graag promoveren, van Roden was enige ambivalentie bekend. Mijn partij tegen R.Frieswijk ging als volgt: 1. e4,e5; 2. Pf3,Pc6; 3. Lb5,a6; 4. La4,Pf6; 5. 0-0,b5; 6. Lb3,Le7 7. Tel,0-0. Het dilemma voor wit, de Marshall toestaan of ontwijken. Nu ben ik al mijn hele schaakleven van mening dat de variant uiteindelijk niet goed is voor zwart, sterker nog: wit moet gewoon winnen. Maar de partij kan buitengewoon complex worden, iets overzien kan zomaar gebeuren. Kon ik dit risico in een zo belangrijke wedstrijd nemen? Een paar weken tevoren had ik van Van Steenis één van de laatste New in Chess jaarboeken te leen gehad, waarin een hoofdstuk was opgenomen over de Marshall. Dat bevatte veel correspondentiepartijen die bijna allemaal remise werden met wit aan de betere kant. Bovendien, je kunt natuurlijk niet de variant bestuderen en als je de kans krijgt terugdeinzen. Dus: 8. c3,d5; Zwart kan alsnog 8..d6 spelen. Zwart zevende zet dient dan om wit te laten schrikken. Overigens speel ik het gesloten Spaans ook graag. 9. exd5,Pxd5; 10. Pxe5,Pxe5; 11. Txe5,c6; 12. d4,Ld6; 13. Tel,Dh4; 14. g3,Dh3; 15. Le3,Lg4; 16. Dd3,Tae8; 17. Pd2,Te6; 18. Df1. (Zie diagram 4). Ik dacht dat er 18..Pxe3; 19. Txe3,Th6 dreigde en hoe moet je dan h2 dekken? Met Pfl natuurlijk, maar dat zag ik niet. Weer zo'n aspect van de Marshall, je speelt sterk op je geheugen, het is moeilijk je te concentreren. 18. a4, om de damevleugel te ontwikkelen is de zet. 18..Dh5; 19. a4,Lh3; 20. Ld1. De dame naar

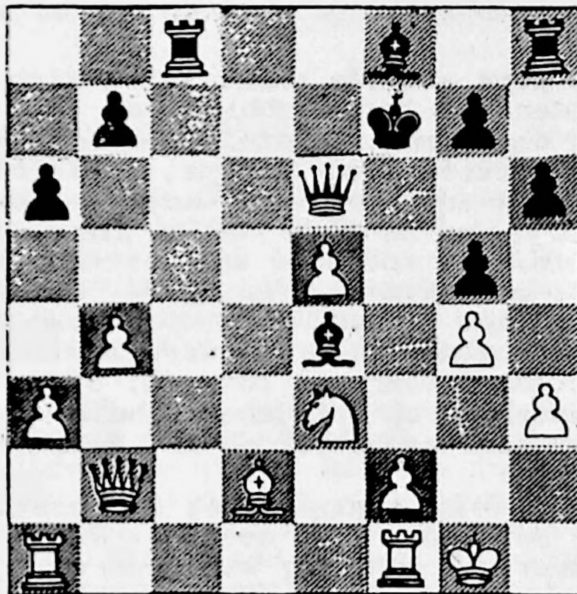
e2 of d3, de loper naar g4 of f5, remise, maar dat wilde ik niet. 20..Df5; 21. De2,Tfe8; De theorie geeft 21..Pf4? 22. Df3,h5 (22..Pd3; 23. Dxf5,Lxf5; 24. Lc2!) 23. Lb3,Lg2; 24. Dd1+- (Christoffel (!) -Steiner, Hastings 1945-1946) en beter, een suggestie van Fine 21..Lf4! 22. Df3,Tfe8; 23. Pf1,Lxf1; 24. Txf1,Pxe3; 25. fxe3,Lxe3+ 26. Kg2 en wit staat iets beter. 22. Dh5. Wit neemt de gelegenheid waar om de dames te ruilen, vaak een succes. Het kost de pluspion, maar er blijft vanwege de zwakke zwarte damevleugel nog wat over. 22. Pf1,Lxf1; 23. Txf1,Pxe3; 24. fxe3,Dg5! laat dames op het bord. 22..Pxe3; 23. fxe3, (Dxf5??,Pxf5) Txe3; 24. Txe3,Txe3; 25. Dxf5, Lxf5; 26. axb5,axb5; 27. Ta8+,Lf8; 28. Kf2,Te6; 29. Lf3. Wit staat wat beter. Zwart raakte bij het verdedigen van de damevleugel de draad kwijt, schoot er een kwaliteit bij in en verloor.

Conclusie: wanneer de strijd begint moeten beide spelers zich toch zelf zien te redden. De veronderstelde voorsprong in theoriekennis van zwart is maar schijn. Witspelers kiezen vaak een anti-Marshall variant. Zo slijt ook de parate kennis van de Marshall variant van de zwartspeler. De wit- en zwartspeler houden elkaar gevangen in tegenstrijdige gevoelens.

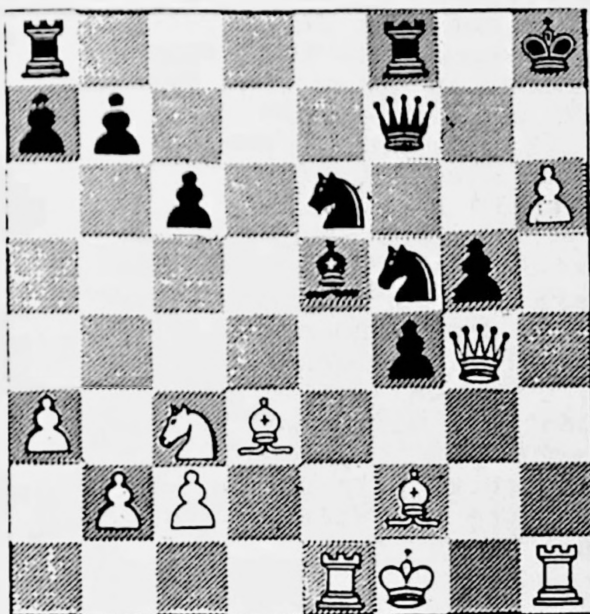
1. Dijkhuis-Potze (Groningen 4)

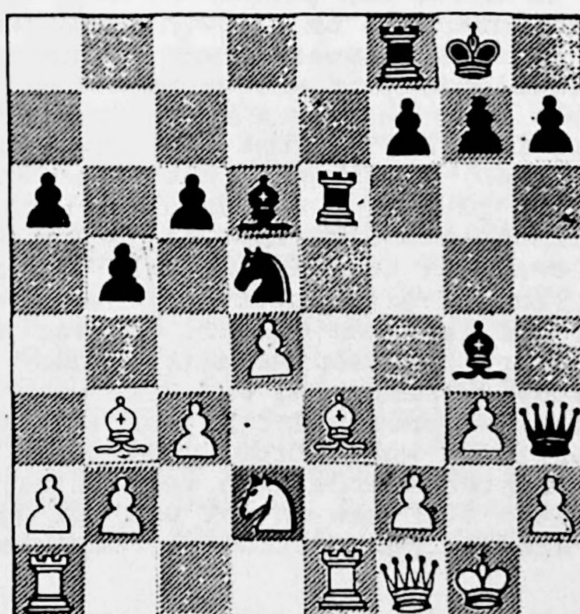
2. van Steenis-Hoogeveen (Assen)

3. Posthoorn (Assen)-J.Hummel

4. Seijen-Frieswijk (Roden)

Uit de schaakpers.Nieuwsblad v/h Noorden.

Dinsdag 31 maart. De krant van maandag 30 maart in de bibliotheek vluchtig doorgenomen. 9 pagina's sport. Je kunt bijna geen sport bedenken die niet aan de orde komt. Bijna, want naar een verslagje van de hoofdklasse wedstrijd Groningen 1 - Amstelveen zoek je tevergeefs. Hetzelfde geldt voor de uitslagen van de KNSB-competitie met uitzondering dan van de hoofdklasse, die tegenwoordig meesterklasse heet, wellicht om meer publiciteit te trekken, maar dat is dan niet gelukt. Triest, maar het drukt ons nog eens met de neus op de feiten; onze schaakcompetitie is alleen belangrijk voor diegenen die eraan deelnemen + enkele supporters. Voor de regionale media is het niet interessant dat Groningen op het hoogste niveau meedoet. Oninteressant voor sponsors zou je denken, maar het gaat bij clubs als Hilversum en Panfox dan ook om lieden die, gelukkig voor de betrokken clubs, iets minder dynamisch zijn dan hun collega, beschreven op pagina 10, maar van hetzelfde soort. Het gaat om persoonlijke betrokkenheid, meedelen in het succes van hun team.

0-0-0.

Uit pure armoede moest Emiel zich in de laatste 0-0-0 gaan bezighouden met het clubblad van ESG, dat hij in bezit had gekregen. Ook daar kon hij weinig mee beginnen. Een club die wat vreemde manifestaties organiseerde, zoals het kampioenschap voor ambtenaren en vrouwentoernooien. Omdat het duidelijk is dat ze hier niet het naadje van de kous kennen hierover de volgende additionele informatie. Dat toernooi werd vroeger betaald door DANLON, een fabriek voor dameskousen. (Panty-P). In de jaren '70 ging de fabriek op de fles, het product liep niet meer. Misschien weet de voorzitter er nog iets meer over te vertellen. En wat dat inderdaad merkwaardige ambtenarentoernooi betreft: Sinds de onthullingen over de vreemde toestanden op het gemeentehuis van Emmen, heb ik deze manifestatie niet meer aangetroffen in de NOSBO kalender.

Jaap Be is begonnen met een historische rubriek. Na Euwe vertelt hij deze keer iets over Lasker en dat ziet er al wat beter uit. Jammer dat het nog wat oppervlakkig is gebleven. B.v. de totaalscore van Lasker tegen Euwe (3-0), behaald toen hij resp. 55, 65 en 67 jaar oud was, (en Euwe wereldkampioen) dient in deze tijd, nu ze beide hun plaats in de schaakgeschiedenis hebben ingenomen, niet onvermeld te blijven. Maar wat deze man door de gefrustreerde verliezers allemaal voor de voeten is geworpen is inderdaad zowel verbazingwekkend als vermakelijk. Kampioen is natuurlijk Tarrasch, zoals Jaap Be terecht stelt, maar ook anderen konden er wat van. Euwe in 1928: *je kunt niets van hem leren, je kunt hem slechts bewonderen*; Botwinnik: (met Capablanca een plusscore (2-1) tegen hem als 65-plusser): *hij heeft de schaakwereld niets nieuws gebracht*; Deutsche Schachzeitung in de nazi-tijd: *Laskers Siege in Partien, in denen er wie so oft auf Verlust stand, sind nicht auf übernatürliche Kräfte zurückzuführen, sondern auf zerrfahrenen Gegner oder auf immenses Glück!!* Ook ver na zijn dood ging het door; Bobby Fischer: *koffiehuisschaak*. Vidmar herhaalt in Goldene Schachzeiten (1960) de opmerking van Euwe maar heeft dan wel zoveel afstand tot die tijd genomen dat hij er aan toevoegt dat die opmerking als een compliment moet worden beschouwd. Slechts één tijdgenoot van Lasker distancieerde zich van dit alles en sprak uitsluitend met diep respect over hem en dat was wel de sterkste van allemaal, namelijk de man die hem onttroonde, Capablanca.

De nederlaag van SISSA 2 heeft tot geweldige frustraties geleid. Verloren van de oude mannen uit Helpman, een club waarvan de necrologie volgens velen al jaren geleden had moeten worden geschreven. Het verwerken van tegenslagen is ook iets dat men moet leren met het klimmen der jaren, zullen we maar denken. Bovendien hoeven ze zich niet te beklagen. Met de uitgave van "125 jaar Staunton" zijn we al behoorlijk aan hun rigoreuze ideeën tegemoet gekomen. Daarbij komt ook nog dat we ons archief ter beschikking van het stadsarchief hebben gesteld. Alle voorbereidingen voor een spoedig heengaan zijn dus getroffen maar voorlopig staan voor het volgende seizoen SISSA 1-Staunton 1 en SISSA 2-Staunton 2 op het programma, waarmee de verhoudingen in de Groningse schaakwereld enigszins zijn genormaliseerd.

Unitas-Nieuws.

Er is iets misgegaan, althans dat concluderen we uit 0-0-0, want daar is een discussie gaande om de J (jeugd) uit JSV-SISSA te laten verdwijnen. Voorlopig wil men dat handhaven, zoals ook Unitas dat heeft besloten met de C, aldus 0-0-0. De ALV van Unitas heeft kennelijk dat voorstel afgestemd en dat is ons ontgaan. We zullen de zaak eens gaan uitzoeken en onze lezers op de hoogte houdenn.

EN-Passant.

Niets om op de korrel te nemen, maar clubblad 35-7 kan er best mee door. Aardige wedstrijdverslagen zijn er bij, ook van de nederlaag van Groningen 4 tegen ons eerste team. Een clubblad dat zichzelf erg goed vindt kan hier nog iets van kan leren. Opvallend is dat de Lewenborgers het in dit nummer helemaal laten afweten. Ook hier zal de leeftijd en nog wat gebrekkige incasseringsvermogen wel een rol gespeeld hebben want door de nederlaag tegen hekkesluiter Purmerend waren ze opeens in een kwetsbare postie terechtgekomen.

Voor onze oude garde was er één bericht, dat ons raakt. Barteld Vennema heeft bedankt wegens gezondheidsredenen. Hoeveel partijen zou hij wel hebben gespeeld! In de jaren '60 stapte hij van Staunton over naar S.C.Groningen i.v.m. de speellocatie. Ook daar zag ik hem op zijn karakteristieke manier met het hoofd schudden wanneer hij weer een simpel vorkje over het hoofd had gezien. In zijn Staunton tijd was hij reeds behoorlijk gehandicapt door zijn doofheid. Het schaken heeft ongelooflijk veel voor hem betekend en hopelijk zal dat in de toekomst in een andere vorm zo kunnen blijven

Even rechtzetten. Assen.

Komen we in Assen, dan nemen we een clubblad mee voor Valstar en we krijgen er ook altijd één mee terug. Ook dit nummer straalt een blakende aktiviteit uit. Er wordt daar zelfs een speciaal clubblad voor de jeugd uitgegeven. Dit jaar bewezen ze in de promotieklasse thuis te horen -uiteraard werkt die extra promotie van de laatste jaren daaraan mee- maar er kan van worden uitgegaan dat ze in de toekomst nog wel meer van zich zullen laten horen. Het jaarlijkse toernooi dat ze organiseren in Ubbena om het Open Drents kampioenschap is een manifestatie die er zijn mag en ook dit jaar stak het deelnemersveld vooral kwalitatief gunstig af bij ons gambiettoernooi, uiteraard exclusief de invitatiegroep. Onze toernooicommissie zal zich hierover toch eens moeten buigen. Duidelijk is echter wel dat geld een rol speelt. Daar zal het Hans Dijkstra, onze enige deelnemer, niet om te doen zijn geweest, maar hij pikte wel een graantje mee door 5½ punt uit 7 partijen te scoren in zijn groep.

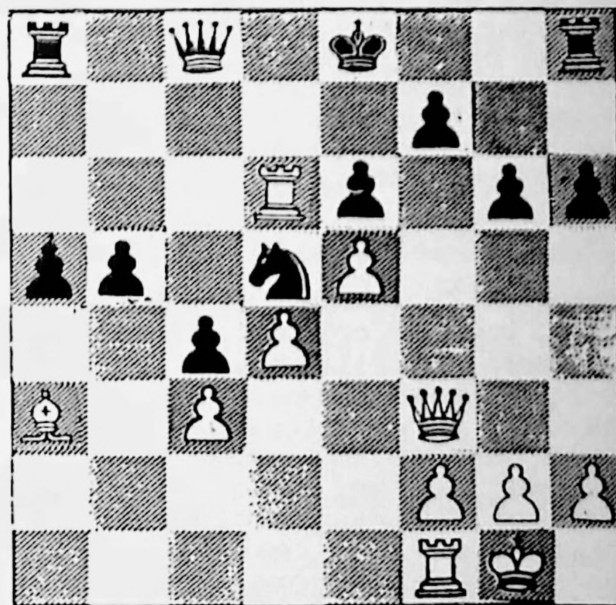
Wederom een modelpartij van Joop Hummel.

In ieder toernooi waaraan Joop Hummel deelneemt kan hij een partij laten zien die ook in het periodiek van een hoofdklasseclub thuishoort. Regelmatig laat hij een speler uit het eerste team van Unitas, Haren of SISSA alle hoeken van het bord zien. Helaas is hij niet alleen een gewaardeerde leverancier van ons clubblad maar ook van andere. Zo ook in het recente toernooi van S.C.Groningen waarin hij $2\frac{1}{2}$ uit 6 behaalde en daarbij is ook een miniatuur tegen een ons allen bekende schaker die we maar niet laten zien maar die men ongetwijfeld in het komende nummer van de Toorn van Haren zal aantreffen. Nog steeds is hij onze belofte voor de toekomst maar dat duurt wel erg lang. Maar hier dan de partij die beter past in ons clubblad.

Wit: Joop Hummel. Zwart: Jan Baljé. (2e bordspeler van Unitas 1)

1. d4,d5; 2. c4,c6; 3. Pc3,Pf6; 4. Pf3,dxc4; 5. e4. De Geller variant, althans volgens Euwe in zijn theorieboek uit 1961. Later was het ook een variant die Kasparov wel speelde. Een scherp gambiet, niet verantwoord voor ons gambiet toernooi is mijn indruk maar wel geschikt als verrassingswapen. Het wordt nog wel eens verward met het tegenwoordig meer populaire anti-Meraner gambiet (Euwe), in de moderne openingsliteratuur ook wel het Botwinnik-systeem genoemd en er ook wat op lijkt. Dat gambiet ontstaat na 1.d4,d5; 2.c4,c6; 3.Pf3, Pf6; 4.Pc3,e6; 5. Lg5,dxc4; 6.e4,b5. Het in deze partij gespeelde Geller gambiet gaat verder met 5..b5; 6. e5,Pd5; 7. a4,e6; 8. axb5,Pxc3; 9. bxc3, cxb5; 10. Pg5, Lb7; 11. Dh5,g6; 12. Dg4, h6; Euwe geeft hier slechts 12.. Le7; 13. Le2,Pd7; 14. Lf3,Dc8; 15. La3,Lxf3; 16. Pxf3,Da6 en sluit af met de opmerking dat zwart niets te vrezen heeft. 13. Pe4,Pd7; 14. Le2,Le7? Ik denk dat dit in combinatie met 12..h6 niet goed is. Zwart moet direct op de damevleugel actief worden. Wel kan nu eventueel het paard naar b6, maar dit is een nog beter veld voor de dame en daarbij komt dat zwart toch niet kan rocheren. In een partij Podgaets - Dubakov, Moskou 1981 volgde 14..Ld5 (om 15..b4 te kunnen spelen). Na 15. Ta6,Dc8; 16. Pd6†, Lxd6 etc. heeft zwart t.o.v. de onderhavige partij een belangrijk tempo gewonnen. 15. 0-0,Db6; 16. Lf3,Dc6; 17. Tel,a5; 18. h4,b4; 19. Df4,b3; 20. Te3,a4; 21. Pd6†,Lxd6; 22. exd6,Ta5 en zwart kwam in het voordeel. 15. Lf3,Ld5; 16. Ta6,Dc8; 17. Pd6†,Lxd6; 18. Txd6. Een onkwetsbare toren midden in vijandelijk gebied, terwijl zwart niet kan rocheren. Dat moet gewonnen zijn. 18..Pb6; 19. 0-0,Lxf3; 20. Dxf3,Pd5 21. La3,a5. Zie diagram. 22. Txd5! Opgeruimd staat netjes en dat had zwart ook in de gaten. Hij gaf op omdat op nemen op d5 23. Df6 volgt met mat of stukwinst en op 22..b4 eenvoudig 23. Tc5.

Stelling na 21..a7-a5.

Redacteur.

Interne competitie STAUNTON HELPMAN 97/98

Ranglijst na ronde 31

Rang	Naam	Saldo	#	+	=	-
1	Seyen	163	18	12	3	3
2	Steenis van	159	22	12	5	4
3	Mulder	152	20	9	6	4
4	Pelt van	149	19	10	5	4
5	Pel	138	14	7	4	3
6	Kruisinga	138	20	9	5	6
7	Serier	132	7	5	2	
8	Ebels	132	14	7	4	3
9	Dijkhuis	131	21	7	7	6
10	Hennies	128	5	4		
11	Wiggerman	128	21	10	1	10
12	Zeevaarder	127	8	5		2
13	Hummel D	127	12	6		4
14	Bloem	127	23	8	6	9
15	Davids	126	13	6	3	4
16	Lutter	126	21	9	3	9
17	Koole	125	13	8		5
18	Vos	125	17	9	1	7
19	Hovius	124	8	3	3	2
20	Aerts	122	9	4	2	3
21	Hummel J	121	9	5	1	3
22	Lode	121	20	8	3	9
23	Luhrman	120	11	5	1	4
24	Nerbonne	120	18	8	2	8
25	Steeg ter	117	1	1		
26	Mooij	116	12	4	2	5
27	Donders	116	14	3	7	4
28	Dijkstra	116	16	7	2	7
29	Kruize	114	8	4	1	3
30	Offers	114	18	7	1	10
31	Smeenk	114	20	7	3	10
32	Bonting	113	9	4	2	3
33	Jacobs	112	15	5	2	8
34	Schlunke	112	23	7	4	11
35	Sanders	111	2	1		1
36	Spaans	110	3	1		2
37	Voat	107	3	1		2
38	Hooijveld	107	5	2		3
39	Timmer	106	2	1	1	
40	Khomskii	106	22	8	2	12
41	Vogelsang	105	1	1		
42	Voogt	103	0			
43	Romijn	103	3	1	1	1
44	Veen van	102	2	1		1
45	Meyer	100	4	1		3
46	Zwerver	99	6	2		4
47	Heuvelen van	99	19	7		12
48	Simmers	97	1			1
49	Luschen	97	1			1
50	Pastor	97	1			1
51	Hendriks	93	4		1	3
52	Veenhuysen	81	8		1	7
53	Wijkstra	80	21	5		16
54	Raspe	70	24	3	4	17

Staunton jeugd plaatst zich voor NK!

Externe prestaties

Op zaterdag 19 april wisten Jan Eise, Joost, Sander en Vincent een mooi jeugdschaakseizoen voor Staunton te bekronen met plaatsing voor het Nederlands teamkampioenschap tot 10 jaar. Deze plaatsing kwam tot stand op het Nosbo teamkampioenschap tot 10 jaar. In dit spannende kampioenschap wist Staunton beslag te leggen op een mooie tweede plaats achter Groningen 1, toch was er meer mogelijk geweest. Zo liet Joost zich in een gewonnen stelling mat in een zetten in de wedstrijd tegen Groningen 1, ditzelfde overkwam Jan Eise in de wedstrijd tegen het laag ingeschatte Leek 2. In deze twee wedstrijden liet Staunton dure matchpunten liggen, zodat Groningen ondanks dat ze evenveel bordpunten hadden er met de kampioenstitel vandoor gingen. Ook Staunton 2 speelde een meer als verdienstelijk toernooi, ze wisten beslag te leggen op de vijfde plaats en er werd alleen verloren van Groningen 1 en Staunton 1. Vooral het spel van Jos en Martin was erg goed.

De eindstand was als volgt:

Persoonlijke scores:

1.	Groningen 1	17/29	Jan Eise	9/7	Jos	9/7
2.	Staunton 1	16/29	Joost	9/7	Anjo	9/4,5
3.	Assen 1	13/23,5	Sander	9/8	Martin	9/6
4.	Groningen 2	11/23	Vincent	9/7	Tom	9/3
5.	Staunton 2	10/20,5				

Enkele weken eerder werd ook het persoonlijk E-kampioenschap (tot 10 jaar) gespeeld. Hier deden 3 Stauntonspelers mee, ze deden het allemaal meer als uitstekend. Vooral Jan Eise speelde een prima toernooi en legde beslag op de tweede plaats, hij wist zich hiermee opnieuw te plaatsen voor het individuele NK. Uitstekende prestaties waren er ook van Joost (gedeelde derde plaats) en Sander werd vijfde. Voor Joost zit er misschien nog wel een vrijplaats voor het NK in het vat. De overtuigende kampioen werd Joel Mekkes van schaakvereniging Groningen, hij won het toernooi met 10 uit 11.

Eindstand:

1. Joel Mekkes	(Groningen)	10/72.5
2. Jan Eise Wieringa	(Staunton)	8,5/75.5
3. Mathijs de Jong	(Groningen)	8/72.0
Joost Sarolea		8/71.0
5. Sanderv/d Maagdenberg	(Staunton)	7.5/68.5

Tenslotte werd er extern door de Staunton spelers Jan Eise, Joost, Jan, Frits en Thijs nog deelgenomen aan het Nosbo basisscholenkampioenschap. Al deze spelers speelden voor de Haydyschool. Op de finaledag in Winschoten wist de Haydyschool zich te plaatsen voor de laatste vier, toen was helaas de koek op, er werd verloren van Het Karrepad en Sint Michaelschool. In de strijd om de derde plaats moest er gespeeld worden tegen de Brederoschool, er werd helaas met 3-1 verloren. De Haydyschool wist uiteindelijk dus beslag te leggen op de vierde plaats, ondanks dat er meer in heeft gezeten is vierde worden van de 178 deelnemende teams natuurlijk geen geringe prestatie. Ook is er grote hoop voor de toekomst, omdat de Haydyschool het jongste team van allemaal was.

Topscoorder van de Haydyschool was Joost Sarolea met een prachtige score van 6.5/7. Tenslotte een zorgelijk punt voor het jeugdschaak in de Nosbo is echter wel dat de finalepoule helemaal bestond uit scholen uit de stad, ook hier lijkt, net als bij de senioren, de centralisering van het talent in de stad een feit te worden en dat is toch jammer.

Interne competitie:

In de interne competitie wordt het langzaam duidelijk wie zich gaan plaatsen voor de finalepoule om het clubkampioenschap. Opmerkelijk zijn de goede prestaties van Jan Eise die de leiding heeft voor Eamon en Youri. Het is duidelijk dat het gat tussen Eamon en Youri en de rest weer kleiner is geworden. Dat is hoopvol in de zin dat de jeugdtrainingen aan de jongere kinderen zijn vruchten begint af te werpen. Zo is naast het spel van Jan Eise het spel van Joost, Jan van der Ploeg, Jan Wijma en Thijs Visser verheugend te noemen.

Stand interne competitie:

1. Jan Eise	241	6. Jan v/d P.	184
2. Eamon	239	7. Sander	176
3. Youri	235	8. Thijs	173
4. Marcel	207	9. Frits	172
5. Joost	185	10. Jan W.	167

Hierbij wil ik jullie nog attenderen op het jeugdschaaktoernooi van Assen dat op 6 juni wordt gehouden, jullie krijgen nog meer informatie van mij...

Tenslotte nog een oproep aan senioren die de toekomst van Staunton een warm hart toedragen. Ik ben op zoek naar mensen die mij regelmatig zouden willen helpen op de vrijdagavond van 18.30 tot 20.00 uur, ook zoek ik mensen die volgend seizoen schaakles zouden willen geven op de Haydyschool, frequentie, tijden en groep kunnen in overleg worden geregeld. Ik hoop op positieve reacties, want het zou meer als zonde zijn als het jeugdschaak bij Staunton weer terug naar af zou moeten.

De laatste avond van dit seizoen is op 26 juni. In het nieuwe seizoen beginnen we op 11 september.
--

Marsopgaven. 40 jaar geleden. De doorbraak van Bobby Fischer.

Begin 1958 werd Bobby Fischer Amerikaans kampioen. Het gold als zonotoernooi en hij plaatste zich voor het interzonale toernooi dat in de zomer in Bad Portoroz (Joego-Slavië) werd gehouden.

Hij werd gedeeld 5/6 met Olafsson en plaatste zich daarmee voor het kandidatentoernooi dat in 1959 eveneens in Joego-Slavië werd gehouden. Het werd echter nog geen vene,vidi,vici; dat was weggelegd voor een andere schaakhemel bestormer, namelijk Michaël Tal.

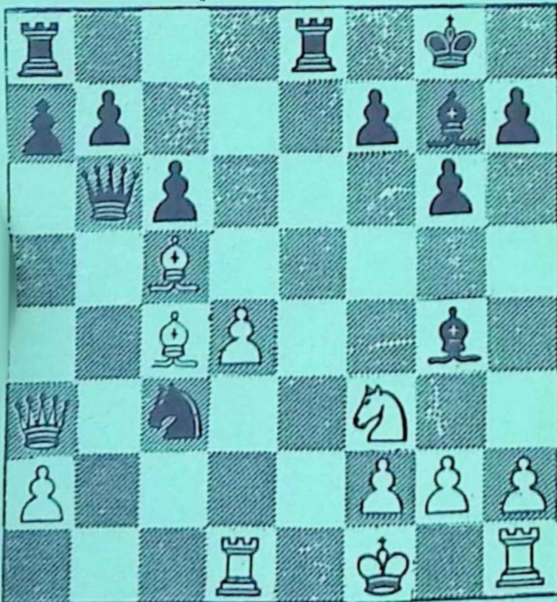
In 1956 speelde hij de eerste partij die de wereld rond ging. In stelling 1 kwam hij met een fantastisch idee die een "Zwickmühle" in werking zette, waarmee hij een gewonnen positie kreeg.

Stelling 2 is uit het jeugdkampioenschap 1957. Zwart speelde wel erg dom 37..Lxc3?? en dat werd eenvoudig en hard afgestraft.

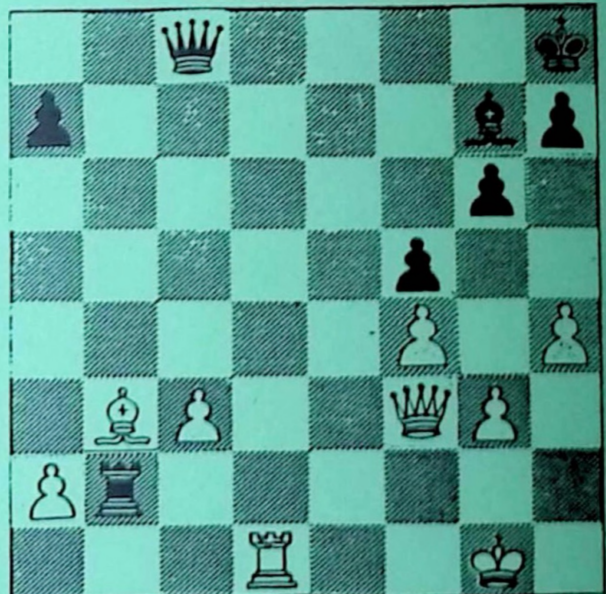
Stelling 3 is uit het interzonale toernooi van Bad Portoroz. Speciale attentie voor Piet Mulder en P.Lode! Fischer liet hier zien hoe je dit soort stellingen moet behandelen. Hoe leidde hij een onweerstaanbare koningsaanval in?

Stelling 4 is uit het U.S.A. kampioenschap 1958 dat Fischer won en waarin hij een openingsfout (8..Pa5?) van Reshevski afstrafte.

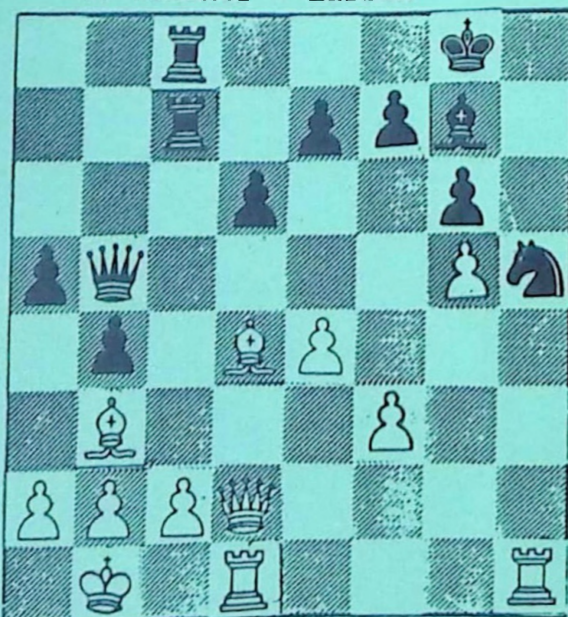
1. D.Byrne - Fischer

2. Fischer - Bennett

3. Fischer - Larsen

4. Fischer - Reshevski

